

EN HAVN AF MULIGHEDER

Visioner for mere liv i og ved Københavns Havn

HVIDBOG

Indhold

1. Baggrund
2. Høringsperioden
3. Temaer i høringssvar og dialogmøder
4. Opsummering af spørgeskema
5. Konkrete forslag til ændring af visionen
6. Oversigt over forslag til projekter og tiltag i havnen fra indkomne høringssvar
7. Teknik- og Miljøforvaltningens bemærkninger
8. Det videre forløb

Bilag

1. Høringssvar
2. Resultat af spørgeskemaundersøgelse

1. Baggrund

Udkast til visionen "En havn af muligheder", som har fokus på rekreativt brug af havnen, er udarbejdet af Teknik- og Miljøforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen, Kultur- og Fritidsforvaltningen og By & Havn I/S. Sammen med visionen har Teknik- og Miljøforvaltningen udarbejdet et kajkant-katalog. Begge dokumenter er sendt i høring af Teknik- og Miljøudvalget den 26. august 2013 og høringen blev gennemført fra 2. september til 28. oktober 2013 via kommunens høringsportal "Bliv Hørt".

Denne hvidbog samler op på hørings svar, spørgeskemaundersøgelse og de afholdte møder. Materialet vedlægges som bilag til den politiske behandling og vil indgå i det videre forløb.

2. Høringsperioden

I høringsperioden har der været fokus på borger- og brugerdialo g med sejltur og borgermøde samt ekspert- og interessentmøde. Ved begge arrangementer møder har der været en stor tilslutning med fulde huse, og hhv. 120 og 80 deltagende borgere og interessenter. Der har desuden været afholdt et særskilt møde med de berørte lokaludvalg. Der er også blevet foretaget en web-baseret spørgeskemaundersøgelse, hvor borgere har kunnet give deres mening til kende om den fremtidige udvikling af havnen. Spørgeskemaet har været tilgængeligt via iPads på en udstilling om havnen på Dansk Arkitektur Center og ved indvielsen af Kalvebod Bølge. Derudover har der været et link til skemaet på "Bliv Hørt" i høringsperioden.

Høringen af visionen og Kajkant kataloget blev gennemført fra 2. september til 28. oktober 2013 via kommunens høringsportal "Bliv Hørt". Der er kommet 57 hørings svar fra enkeltpersoner, foreninger, organisationer, lokaludvalg, museer og Københavns Kommune.

3. Temaer i hørings svar og dialogmøder

Ud fra hørings svar, spørgeskema og de arrangementer, der har været afholdt i høringsperioden, er følgende pointer blevet tydelige:

1. *Opbakning til visionen og dens temaer og bekræftelse af, at der er et stort behov for rekreativ udvikling af havnen.*
2. *Ønsker om, at visionen er mere konkret og at den fører handling med sig*
3. *Ønsker om, at undgå yderligere opfyldning af vandarealerne*
4. *Bekymring for, om de komplicerede ejerforhold vil gøre det svært at gennemføre visionens intentioner*
5. *Ønsker om, at der gøres mere for vandsport, sejlskibe og andre "bløde" trafikanter i havnen*
6. *Ønsker om flere og bedre offentlige arealer langs havnen*
7. *Ønsker om fokus på natur og miljø*
8. *Ønsker om fokus på historie*
9. *Opbakning til visionen og dens temaer og bekræftelse af, at der er et stort behov for rekreativ udvikling af havnen.*

Både i hørings svarene og på borger- og interessentmøderne er der stor opbakning til visionen og udvikling af havnen med rekreativt fokus. Vesterbro Lokaludvalg skriver bl.a.: "Vi hilser den fremlagte vision velkommen som udgangspunkt for konkretiseringer i anvendelsen af Københavns havn. Havnen udgør en af Kommunens største rekreative ressourcer, som der bør værnes om."

Danmarks Naturfredningsforening skriver: "Vi er utroligt glade for man endelig har taget initiativ til at lave en havneplan. Det har byen manglet i rigtig mange år. Uden en havneplan er havnen blevet udbygget, opfyldt og defineret, uden at Københavnerne har været involveret eller skulle have noget at have sagt.

10. Ønsker om, at visionen er mere konkret og at den fører handling med sig

Flere hørings svar kritiserer strategien for ikke at være konkret. Der er bekymring for, at visionen ikke vil medføre forandringer i havnen. Danmarks Naturfredningsforening (DN) skriver eksempelvis "Vi savner konkretisering og politisk mod til at beskrive præcist hvad man vil bruge havnen til hvor"... "... havneplanen skal være meget mere konkret"

Aktiv havn skriver: "Der mangler en samlet plan for havnen og for borgernes indflydelse på udnyttelsen af de rekreative ressourcer med de kompromisser der må indgås, f.eks. mellem eksisterende miljøer og nybyggeri, mellem skibstrafik og brobyggeri osv. Overordnet mener vi ikke, at visionspapiret bringer en sådan samlet plan nærmere."

Bådlaugget Halvtolv skriver: "Titlen "En havn af muligheder" er letformidlet og omfavnende, men også glat og uforpligtende. Man kunne med ligeså stor ret tale om "Det umuliges kunst", "Paradoksernes havn", "De tabte visioners vandspejl" osv. Det sproglige spin underspiller behovet for at råbe politikerne op og få skabt debat om de politiske prioriteringer og den manglende politiske vilje til at løfte presserende kommunalpolitiske opgaver i og omkring havnen"

11. Ønsker om, at undgå yderligere opfyldning af vandarealerne

Et emne, der går igen i næsten alle hørings svar er et ønske om at bevare vandfladens omfang og undgå opfyldning til byggeri, mm.

Hørings svarene afspejler de mange forskellige interesser, der er i spil i forhold til udnyttelsen af vandarealet i havnen. "Der skal være plads til alle dem, der bruger havneløbet: Skibe, både, roere m.fl. De bidrager til livet i havnen" skriver Hovedstadens Forskønnelse. Foreningen finder det desuden afgørende "at havneløbet ikke fyldes af 'inventar', men at horisontlinje og det tomme rum stadig kan opleves. En 'Tivolisering' må undgås."

Østerbro Lokaludvalg skriver: "Visionen lægger op til mere liv i havnen, og mere liv fylder. Østerbro Lokaludvalg mener også derfor, at der ikke bør inddrages mere af vandspejlet til opfyldning og byggeri" og Danmarks Naturfredningsforening skriver: "DN København mener, at den eksisterende blå overflade skal opretholdes."

12. Bekymring for, om de komplicerede ejerforhold vil gøre det svært at gennemføre visionens intentioner

Flere hørings svar kritiserer By & Havn for at forvalte vandarealerne for stift. Kunstnergruppen Illutron skriver: "Vi har brug for en havnemyndighed, som interesserer sig for havnen, og som er glade for alsidigt havneliv. By & Havn har for meget fokus på penge og for lidt fokus på livsglæde og byliv".

Bådlaugget Halvtolv skriver: "Borgerrepræsentanterne burde løfte denne nødvendige opgave frem for at hæve bestyrelses honorarer og andre ben fra By & Havn, der er en forvaltningsmæssig skændsel og hæmsko for landets hovedstad"

Hovedstadens forskønnelse efterlyser kompetente og beslutningsdygtige samarbejdsrelationer mellem de involverede parter. Lignende synspunkter kom også frem på borgermødet og på interessentmødet, hvor der bl.a. var oplæg fra By & Havn.

Christianshavns Lokaludvalg skriver følgende: "Kommunen er næsten 100 % afhængig af, at By og Havn og øvrige private grundejere og foreninger tager initiativ til gennemførelse af visionen"

13. Ønsker om bedre forhold for vandsport, sejlskibe og andre 'bløde' trafikanter i havnen

Der er mange ønsker om bedre forhold for husbåde og store sejlskibe. Mange høringsvar, bl.a. fra Christianshavns Lokaludvalg, efterspørger tiltag, der fører til egentlige maritime aktiviteter, fx åbne værksteder, flere muligheder for at lægge til og ophævelse af vandafgift.

Aktiv Havn skriver: "Aktiv Havn appellerer til at Københavns kommune vil bidrage til at gøre havnen levende ved at give plads til mennesker, som lever og ånder for at holde liv i de gamle skibe og skabe havnen om til et attraktivt og anderledes miljø"

Mange høringsvar, bl.a. fra Indre By, Christianshavn og Østerbro Lokaludvalg peger på, at behovet for broer på tværs af havn og kanaler bør afvejes nøje, da de ikke altid værdsættes lokalt og desuden hæmmer sejlads i havnen. Der er flere forslag til færger på tværs frem for broer for at lette adgangen for sejlskibe.

Der er desuden mange høringsvar med ønsker om, at fremme den bløde vandsport ved at zoneinddele havnen i rolige og aktive områder. Der er konkrete forslag om at området mellem slusen og Langebro bliver forbeholdt bløde trafikanter, som svømmere, roere, kajakroere, vandpolo, mm. Samt at der anlægges et vandstadion mellem Langebro og Bryggebroen. Mange høringsvar peger på, at der er behov for en selvbetjening af slusen, så mindre både lettere kan passere og en udvidelse af *den blå rute* mod Svanemøllen og Amager Strand. Der er desuden mange høringsvar, der efterspørger en dykkerbane i Københavns Havn.

Blandt andre påpeger Amager Vest Lokaludvalg at "Der bør være en kraftigere håndhævelse af de gældende regler for sejlads, herunder fartbegrænsningen, samt hyppigere patruljering udført af sejlende politi."

Illutron efterlyser færre forbud og mere tillid samt at havnen administreres efter simple regler, som er fælles for Københavns Kommune, By & Havn og private lodsejere. Der er eksempelvis ønske om, at tillade midlertidig fortøjning og at det bliver tilladt at sejle på alt, hvad der kan flyde - så længe man har redningsvest med til alle.

Flere berører problematikken om, at det er svært at tilgodese alle interesser i havnen. Christianshavns Lokaludvalg skriver: "Havnen er konflikt-farvand med modsatrettede interesser og visionen mangler den nødvendige prioritering af, hvad der kan være hvor" Der er flere ønsker om en plan for separering af områder i havnen til forskellige aktiviteter.

På interessentmødet opfordrede Michael Soetmann fra By & Havn til at prioritere, hvor i havnen livet skal udfolde sig, da det ikke kan ske alle steder.

14. Ønsker om flere og bedre offentlige arealer langs havnen

Danmarks Naturfredningsforening (DN) skriver: "Vi mener man skal definere en 20 meter offentlig og byggefri bræmme langs hele den Københavnske havn." DN henviser desuden til naturbeskyttelseslovens § 22, hvor det er beskrevet at der skal være offentlig afgang til alle strande og kyststrækninger i Danmark og mener, at dette også bør gælde for havnen. Indre By Lokaludvalg skriver: "Kommunen må sikre, at offentligheden har uhindret adgang til vandfladen."

På et interessentmøde fremførte oplægsholder Søren Møller Christensen en vision om, at de bedste steder i havnen skal tilhøre fællesskabet. SMCs eksempler på sådanne arealer er Papirøen og spidserne på Refshaleøen og i Nordhavnen. Der var bred opbakning til denne vision på mødet.

15. Ønsker om fokus på natur og miljøforhold

Center for Park og Natur i Københavns Kommune ønsker større fokus på biologisk mangfoldighed i havnen. Danmarks Naturfredningsforening ønsker ligeledes fokus på naturen i havnen, samt på formidling af havnenatur til børn og unge – eksempelvis gennem Københavns naturskole.

Bådlaugget Halvtolvs skriver: "Efter Bådlaugget Halvtolvs opfattelse skygger panegyrikken og de flotte billeder fra andre havne for den nødvendige prioritering af pladsen langs og på vandet, de ejermæssige og planlægningsmæssige udfordringer, herunder miljøforhold, som Københavns Kommune må stå i spidsen for at få bragt på plads i den kommende kommuneplan som en forudsætning for en velfungerende havneudnyttelse." I forlængelse af dette stilles forslag om, at havnen inddeles i aktive og rolige zoner.

Ifølge Amager Vest Lokaludvalg ligger et stort brandingpotentiale i både at forøge biodiversiteten samt at formidle viden om dyre- og plantelivet ved og i havnen.

16. Ønsker om fokus på historie

Københavns Museum minder om, at bolværker, pullerter og fortøjningsringe fortæller historie. Det samme gælder Nokken, Slusen og diverse industrispor i inderhavnen, blandt andet Holmen med mastekranerne. Det foreslås desuden at genetablere 'Hønsebroen' på Holmen. Museet for Søfart skriver blandt andet "Historierne kan løfte havnens mangeartede områder til mere end blot et dejligt sted at være, men give et blik til den rige fortid, Københavns Havn rummer"

4. Konkrete forslag til ændringer af visionen

Der er ganske få egentlige forslag til ændringer af visionen. Det drejer sig om følgende ændringsforslag:

- *en udvidelse af afgrænsningen af visionens areal, mod nord og mod syd til og med Valby parken, (Østerbro Lokaludvalg)*
- *at udfordringerne med havvandsstigning medtages i visionen, (Østerbro Lokaludvalg)*
- *at der i visionen for havnen skal skrives, at den nuværende blå overflade skal opretholdes. (Danmarks Naturfredningsforening)*

5. Spørgeskemaundersøgelse

Undersøgelsen er udført i 2012-2013 i forbindelse med udarbejdelse af visionen. De i alt 205 besvarelser omfatter svar fra borgermøde i Sydhavnen (16/8 2012), udstillingen 'Havnen er din' (DAC, marts-juni 2013), fra åbningen af Kalvebod Bølge 30/8 2013 og fra høringen af visionen 'En havn af muligheder' på Bliv Hørt (2/9-28/10 2013).

De ønsker til fremtidens Københavns havn, som der er **størst** tilslutning til er følgende:

1. direkte adgang til vandet (røre ved) (8 point ud af 10 mulige),
2. flere broer og trapper ned til vandet (7,8 point ud af 10 mulige),

3. flere grønne områder ved vandet (7,8 point ud af 10 mulige)
4. flere gang- og cykelruter, og (7,6 point ud af 10 mulige)
5. mere sport og leg i havnen (7,2 point ud af 10 mulige)

De ønsker til fremtidens Københavns havn, som der er **mindst** tilslutning til er følgende:

1. mere sejlads med motorbåde (3,2 point ud af 10 mulige),
2. at bevare havnen som den er (3,6 point ud af 10 mulige) og
3. at bevare de mange høje kanter (3,9 point ud af 10 mulige)

Dermed ses en opbakning til visionen om at lave bedre adgang til vandet, bedre ruter og forbindelser og flere grønne områder ved havnen.

Resultatet af spørgeskemaundersøgelsen er desuden helt i tråd med de øvrige kommentarer fra høringsperioden.

6. Oversigt over forslag til projekter og tiltag i havnen fra indkomne hørings svar

AKTIVITERER PÅ VAND

- Dykkerfaciliteter: Ønske om dykkerbane i havnen Behov: zoner for dykning, (Lynetten, bag trekroner, på nordvest siden af Nordhavns udvidelse, ved havnebadet) skiltning til lystfiskere, tilkørsels- og parkeringsforhold, der gør det muligt at få adgang til vand med tungt udstyr, dybder på 5 m. eller derover. Yderligere ønsker: betonrør, vrug eller lign., kunstige stenrev (dykkerklubber og dykkere, 15 hørings svar samt Danmarks Naturfredningsforening)
- Vandstadion: Vandstadion mellem Langebro og Bryggebroen med 8 bøjefmærkede baner af 1000 m. til roning, svømning, kajak, kano, osv.
- Zoneinddeling af havnen i aktive og stille områder, bl.a. med udvikling og etablering af rekreative og aflukkede badezoner i havnen (forsøgsordning ved bl.a. Nordatlantens Brygge) (flere hørings svar bl.a. KK, Kultur og Fritidsforvaltningen, Kgs. Enhave Lokaludvalg, Christianshavns Lokaludvalg og Indre By Lokaludvalg)
- Surf spot ved sluseholmen, bølgeanlæg (Rafting Club Copenhagen)
- Havnekanter hvor man let kan komme op og ned af vandet (Flere hørings svar)
- Opbevaringsmuligheder for privates udstyr (Flere hørings svar)
- Whitewater kanal (Rafting Club Copenhagen)
- Maritimt idrætscenter i Nordhavn (til både organiseret og selvorganiseret brug) - fx på grunden ved Kronløbsbassinets vestlige kant eller ud til fx Orientbassinet enten på land eller vand. Øvrige placeringer kunne også være i Sydhavn (KK, Kultur og Fritidsforvaltningen)
- Flydende klubhus til kajak m.m. i Sydhavn og/eller Nordhavn (KK, Kultur og Fritidsforvaltningen)
- Helårshavnebad på Christiansholm (Borgermøde, Christianshavns Lokaludvalg)
- Helårshavnebad i Nordhavn ved fx Skudehavnen, Sandkaj eller langs Sundmolen (KK, Kultur og Fritidsforvaltningen)
- Vinterbadning på Islands Brygge (opgradering til helårsbad) -tilbygning til det nuværende havnebad med saunaer, soldæk, foreningslokaler og bassin til vinterbadning (Amager Vest Lokaludvalg og KK, Kultur og Fritidsforvaltningen)

SEJLBÅDE OG HUSBÅDE

- Center for skolesejlad (Christianshavns Lokalråd)
- Bedre miljøer for husbåde og store sejlskibe (Flere høringssvar, bl.a. Aktiv Havn)
- Anlæggelse og understøttelse af tiltag, der fører til egentlige maritime aktiviteter, fx åbent bådværksted med ophalingsmulighed (Christianshavns Lokaludvalg og Christianshavns Lokalråd)
- Anløbsbroer til småbåde i hele havnen og Faciliteter for tursejlere (Havneforum og Christianshavns Lokalråd)
- Ny gæstehavn for lystsejlere/Marina i inderhavnen (Christianshavns Lokalråd og Havneforum)
- Midlertidige studieboliger på husbåde og på land (Østerbro Lokaludvalg)

BLÅ FORBINDELSER

- Blå ruter og støttepunkter, fx på Refshaleøen ved Hovedvagten. (KK, Kultur og Fritidsforvaltningen)
- Udvidelse af blå rute: Kajakrute fra Amager strand til Christianshavn ved at etablere forbindelse mellem minørgraven og Margretheholms havn via den eksist. voldgrav og ved at grave det sidste stykke, samt åbne op mellem vandflyverhangaren og minørgraven (i gang)
- Gennemsejling for småbåde og roere fra Krudtløbet til Margretheholm Havn (Christianshavns Lokaludvalg)
- Åbning af Kroneløbet for fritidssejlere (Bådelaugget Wilders Plads)
- Vandforbindelse for roere bag om Amagerværket og Benzinøen til Amager Strand samt en forbindelse mellem yderhavnen og Svanemøllen. (flere høringssvar, bl.a. Christianshavns Lokaludvalg)
- Kanal for roere fra Svanemøllebugten gennem planlagt byområde i Nordhavn.
- Ruter og krydsningsmuligheder for bløde havnetrafikanter (i og over det store havneløb)
- Passage for mindre fartøjer ved slusen: fx selvbetjenings sluser eller overbæringsmulighed, fx håndtrukne bådvoerne på skinner eller forbedret drift og øget hastighed af den eksisterende sluse (Flere høringssvar, bl.a. Københavns roklub)

NATUR OG MILJØ

- Genetablering af broer ved Værftsbroen, Kongebroen og til Christiansholm, som giver bedre vandudskiftning i kanalerne og mulighed for gennemsejling for småbåde og roere (Christianshavns Lokaludvalg)
- Rensning af havnens bund (Christianshavns Lokaludvalg)
- Alle overfaldsløb skal lukkes hurtigst muligt. Stop udledning af spildevand (Danmark Naturfredningsforening)
- Stenrev (som i Aarhus) og fugleøer (kan evt. kombineres) (Danmark Naturfredningsforening)
- Inddeling af havnen i rolige og aktive zoner (Danmark Naturfredningsforening)
- Tiltag, der muliggør den totale sanseoplevelse af livet under og over vandkorpen, som en stærk attraktion for bydelens borgere (Amager Vest Lokaludvalg)

OPHOLD OG REKREATION PÅ LAND

- Flydende, flytbare platforme til haver mm. (Idékonkurrencen, Christianshavn og Indre By Lokaludvalg)

- Maritim park/legeplads, der kan indeholde formidling for børn, unge og familier til at blive fortrolig med havnens natur og miljø samt maritime aktiviteter og regler. Fx på flydepram/pontoner med forskellige placeringer i havnen (Landsforeningen for Socialpædagoger og Vesterbro Lokaludvalg).
- Park og opholdssteder langs vandet, samt bevarelse af dele af industrihavnemiljø på Enghave Brygge (Havnelauget, Vesterbro Lokaludvalg, Hovedstadens Forskønnelse, Danmarks Naturfredningsforening)
- Miniparker og grønne oplevelsespunkter, som bl.a. kan markere overgangen fra byens puls til mere parklignende funktioner jo længere sydpå, man bevæger sig (Amager Vest Lokaludvalg)
- Eng med græssende køer ved havnen (Christianshavns Lokalsråd)
- Marked på land eller vand (Christianshavns Lokaludvalg)
- Flydende kunstgræsbaner (som det fx fremgår af masterplanen for Nordhavn) - med inspiration fra bl.a. Singapore (KK, Kultur og Fritidsforvaltningen)
- Faciliteter til kultur- og idrætsevents på pladser og i byrum langs havnen - fx etablering af gøglerstik og siddetrapper (Bl.a. KK, Kultur og Fritidsforvaltningen)
- Små kunstige øer i havneløbet, hvilket kunne give plads til optimistjoller, lystbåde og et evt. maritimt museum (Amager Vest Lokaludvalg)
- Bred i stedet for havnekaj udvalgte steder, for at sikre en mere varieret brug og for at skabe muligheden for at begrønne helt til kanten af vandet (Amager Vest Lokaludvalg)
- Bystrand ved Kalveboderne, når vandkvaliteten er hertil - med tilhørende faciliteter til sommer- og vinterbadning (KK, Kultur og Fritidsforvaltningen)
- Flydende haver og grønne opholdssteder (Danmarks Naturfredningsforening)
- Bedre adgang til vandfladen og lystfiskerpladser (Danmarks Naturfredningsforening)
- 20 meters zone omkring havnen med offentlig afgang (Danmarks Naturfredningsforening)
- Kulturhus: Et innovativt, samlende og nytænkende kulturhus og bibliotek i Nordhavn – fx på grunden ud til Kronløbsbassinet med flere synergier og potentialer i forhold til havnen (KK, Kultur og Fritidsforvaltningen)
- Anbringelse af fragtskib i havnen, der kan ombygges til og rumme et museum for Københavns Havns og Søfartens historie igennem tiderne (Vesterbro Lokaludvalg)
- Indretning af et skibshistorisk værft (Vesterbro Lokaludvalg)
- Oplevelsescenter på Christiansholm: Danmark som kolonimagt (Idékonkurrencen, Christianshavn og Indre By Lokaludvalg)

FORBINDELSER FOR GÅENDE OG CYKLENDE

- Mange forskellige havnebusser på langs og på tværs af havnen, samt styrkelse af den eksisterende havnebusdrift ved at udvide med aften og weekendsejls (Christianshavns Lokaludvalg og Kgs. Enghave Lokaludvalg)
- Oplyste og sammenhængende løberuter og cykelstier langs havnekanterne og havnepromenaderne (KK, Kultur og Fritidsforvaltningen)
- Genetablering af Hønsbro (Københavns Museum)
- Offentligheden skal have uhindret adgang til vandfladen. Flere steder i Indre By med trapper ned til vandfladen (Indre By Lokaludvalg)
- Bedre forbindelser og sammenhænge mellem byen og havnen, fx ønske om bedre sammenhæng med naturområdet Sydhavnstippen og vandområdet Kalveboderne og god cykelforbindelse fra søerne, gennem Vesterbro frem til den nye cykelbro til Amagersiden (Flere høringssvar, bl.a. Kgs. Enghave og Østerbro Lokaludvalg)
- En aktiv promenade fra Langebro til Sjællandsbroen og med tiden hele vejen til Kalvebodbroerne i den sydligste del af bydelen. Forbindelsen bør både give mulighed for at

komme hurtigt frem og samtidig give plads til at skabe rolige opholdssteder langs ruten.
(Amager Vest Lokaludvalg)

7. Teknik- og Miljøforvaltningens bemærkninger

Da høringsvarene generelt bakker op om visionen og dens temaer, foreslå Teknik- og Miljøforvaltningen, at der kun foretages mindre ændringer i visionen. Det drejer sig om følgende ændring:

For at imødekomme ønsket om en mere konkret og handlingsorienteret plan (punkt 2) foreslås det, at afsnittet om proces og tidsplan ændres, så det beskrives, at der i den videre proces udarbejdes en handlingsplan for havnens byrum, der bl.a. omfatter en zonerings af havnens rum samt peger på mulige placeringer for forskellige typer af tiltag. Teknik- og Miljøforvaltningen vil desuden arbejde for, at få indarbejdet temaerne fra visionen i Kommuneplan og lokalplaner.

For at håndtere udfordringen omkring ejerforhold i havnen (punkt 4), foreslås det, at forvaltningen opstarter et dialogforum, evt. et *blåt råd*, med interessenter i form af organisationer, foreninger, grundejere, stat og kommune. Formålet med et dialogforum er bl.a. at imødekomme ønsket om at skabe bedre forhold for sejlads og vandsport (punkt 5). Ønsker om bedre offentlige arealer langs havnen samt ønske om fokus på natur, miljø og historie (punkt 6,7 og 8), vil blive varetaget gennem handlingsplanen.

Beslutning om opretholdelse af den blå flade (punkt 3) ligger udenfor visionens rammer, men kan drøftes i forbindelse med udarbejdelse af kommuneplanen. Forhold omkring havvandsstigninger behandles i særskilt i klimatilpasningsplanen. I den videre udvikling af havnen vil forhold omkring havvandsstigninger blive tænkt med. Det foreslås, at visionens afgrænsning fastholdes som den er, da der i denne vision fokuseres på den bynære havn og havnen som sammenbindende byrum frem for de mere åbne kyster.

De indkomne forslag og idéer til nye projekter og tiltag i og omkring havnen samles i en idébank, som løbende kan opdateres med nye forslag. Herfra vil prioriterede idéer blive taget videre til detaljering og implementering.

Efter vedtagelse af visionen "En Havn af Muligheder" i TMU vil Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen blive bedt om at tage stilling til den endelige vision for havnen. Det forventes at ske i første halvdel af 2014.

8. Det videre forløb

I forlængelse af visionen, kajkant-kataloget og hvidbogen, vil Teknik- og Miljøforvaltningen, som beskrevet ovenfor, arbejde i tre spor: et analyse- og planspor (handlingsplan), et projektspor (idébank og projektudvælgelse) og et dialogspor (dialogforum/blåt råd). Målet er, at udvikle konkrete anlægsprojekter og tiltag, der kan forbedre de rekreative muligheder i havnen.

Forvaltningen vil ligeledes arbejde for at principperne i visionen indarbejdes i kommuneplan og lokalplaner.